

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Urad za gospodarske javne službe, okolje in promet
Ufficio servizi pubblici economici, ambiente e traffico

Številka:300-6/2022

Datum: 17. 3. 2022

Informacija občinskemu svetu o postopkih, ki jih je občina izvedla v postopku obnovitve znaka Zelena destinacija in pridobitve zlatega znaka Green Destination ter informacija o trajnostnem akcijskem načrtu ukrepov trajnostnega turizma 2022 – 2025 v destinaciji Koper

Mestna občina Koper se je v letu 2018 vključila v **Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST)** z namenom, da s pomočjo mednarodno priznanega orodja za razvoj zelenih destinacij vzpostavi **trajnostni model turizma**, ki bo valoriziral potencialne (naravne, družbene, kulturne) in jih povezal v edinstveno ponudbo turistične destinacije. V letu 2021 je destinacija obnovila postopek. S strani Slovenske turistične organizacije (STO) je bilo ponovno izvedeno ocenjevanje destinacije, ki je po zaključku postopka obnove trajnostnega znaka pridobila **ZLATI ZNAK/GOLD Green Destination**. **S tem je destinacija dobila potrditev svoje začrtane poti in ciljev na področju trajnostnega turizma.**

Z vstopom in pri obnovitvi znaka Zelene sheme se je občina zavezala, da bo **SPODBUJALA** trajnostno delovanje, **ZDRUŽEVALA** trajnostna prizadevanja ter **PROMOVIRALA** lokalni značaj in zelene zgodbe. Pomemben element promocije lokalnega značaja in zelenih zgodb, je tudi spodbujanje ponudnikov za pridobitev znaka Zelena Slovenija - Slovenija Green, ki ga pridobijo turistični ponudniki (npr. tisti, ki predhodno pridobijo enega od mednarodnih trajnostnih/okoljskih znakov za ponudnike, ki jih priznava Zelena shema Slovenskega turizma - Slovenia Green (EU Green Key, marjetica, EMAS, Green Globe, Bio Hotels, Travelife idr.). Zato se je destinacija zavezala k izvajanju izobraževanj in usposabljanj s področja trajnostnega razvoja - za turistične ponudnike.

Občina je že ob vstopu v projekt imenovala Zelenega koordinatorja – Andreja Poklar ter oblikovala Zeleno ekipo. V času od prve pridobitve znaka do obnove znaka v letu 2021 je občina oz. zelena ekipa ponovno izvedla vrsto v projektu predvidenih aktivnosti in sicer:

- seznanjanje prebivalcev / ponudnikov s potekom projekta in pomenom razvoja trajnostnega turizma - preko občinskih spletnih strani, glasil, drugih medijev,
- anketiranje treh skupin deležnikov: prebivalcev, obiskovalcev in turističnih podjetij in drugih ponudnikov,
- priprava ANALIZE stanja in vplivov turizma na okolje, vrednote, dediščino in družbo ter seznama kulturne (nepremične, premične in nesnovne dediščine) ter naravne dediščine (varovana območja in biotska raznovrstnost), ki je na območju občine aktualna za razvoj trajnostnega turizma,
- predstavljena je bila aktualna ponudba v občini - ponudniki, kolesarske, pešpoti, tradicionalne prireditve,

- zbrani so bili potrebni podatki, dokazila in odgovori na več kot 100 vprašanj, vezanih na trajnostni management in turizem, na okolje in prostor ter podatki o indikatorjih v destinaciji - v skladu s standardom Slovenija Green Destination ter vneseni v spletno platformo,
- pripravljena so bila poročila o rezultatih anketiranja, o indikatorjih idr.,
- pripravljeno je bilo poročilo in opravljen obisk na terenu s strani STO-ja.

Pri pripravi gradiv v okviru projekta Green Destination je bila posebej izpostavljena izredno bogata in obsežna kulturna dediščina destinacije, ki jo je mogoče še dodatno vključiti v turistične produkte.

Preveritelj je pri pripravi končnih priporočil upošteval tako podatke, ki jih je zeleni koordinator vnesel na platformo Slovenia Green, kot tudi informacije, pridobljene med obiskom na terenu. Obisk na terenu je bil v avgustu 2021 in sicer na točkah: Mestna občina Koper, Hiške slovenske Istre in na Zavodu za mladino, kulturo in turizem Koper.

V mesecu septembru 2021 je bila občina obveščena, da je na podlagi na novo vnesenih podatkov v platformo in opravljenega terenskega obiska destinacije prejela **ZLATI znak Slovenia Green Destination**.

V obrazložitvi so ocenjevalci zapisali:

Destinacija Koper je ob ponovni presoji dosegla povprečno oceno šestih kategorij 8,8, v kategoriji Destinacijski management je prejela oceno, višjo od 8,1, poleg tega ima oceno najmanj 6,1 v vsaki posamezni kategoriji ter enega Slovenia Green Accommodation ponudnika, zato skladno z merili za podelitev znaka Slovenia Green prejme znak Slovenia Green Destination GOLD.

Destinacija ima najboljše rezultate v kategorijah Narava & pokrajina (9,7) ter Kultura & tradicija (9,2), kar kaže na dobre temelje pri zagotavljanju ustreznih politik in ukrepov za varovanje in upravljanje naravnih in kulturnih virov. Za izboljšanje rezultatov v omenjenih kategorijah naj destinacija bolje naslovi vplive turizma (na kulturo in naravo), ki jih zazna v Analizi vplivov.

Možnosti za izboljšave ležijo v kategorijah Destinacijski management, Družbena klima in Poslovanje turističnih podjetij. Na področju Destinacijskega managementa (8,9), ki je ključnega pomena za strateški razvoj turizma, to pomeni predvsem redno oddajanje letnih poročil, interno poročanje občinskemu svetu predvsem v vmesnih letih ter vključitev več trajnostnih vsebin v redno komunikacijo z deležniki. Pri Družbeni klimi (8,9) v prihodnje namenite pozornost ekonomskim učinkom (spremljanju vsaj enega) ter prijaznejši obliki objavljenih rezultatov anketiranja. V kategoriji Poslovanje turističnih podjetij (8,1) priložnosti ležijo v izboljšavi predstavitve okoljskih tematik turističnim ponudnikom, pripravi lastnega kodeksa za vodnike in zelenih napotkov za obiskovalce. Pri anketiranju bodite v prihodnje pozorni predvsem na ustrezno velikost vzorca.

Največ dela destinacijo čaka v kategoriji Okolje & podnebje (7,8). Trajnostna destinacija mora aktivno delati tudi na zmanjševanju količin trdnih odpadkov in ne samo na povečevanju deleža ločeno zbranih odpadkov. Velik izziv ostajata merjenje in izravnava ogljičnega odtisa. Priložnosti za napredek ležijo tudi v širšem osveščanju o podnebnih spremembah. Za slednje lahko destinacija črpa informacije iz dobrih vsebin projekta SECAP, ki obravnava vplive podnebnih sprememb na destinacijo. Dokument je tudi odlično izhodišče za načrtovanje in implementacijo konkretnih ukrepov.

Rezultati presoje za Mestno občino Koper:

Award Scores	
Destinacijski management	8.9
Narava in pokrajina	9.7
Okolje in podnebje	7.8
Kultura in tradicija	9.2
Družbena klima	8.9
Poslovanje turističnih podjetij	8.1
Total	8.8

"GSTC Certified" Compliance level*	82.6%
------------------------------------	-------

*"GSTC Certified Compliance level" pove, koliko meril destinacija v popolnosti izpolnjuje. 100 % izpolnjevanje meril prinese destinaciji prepoznavnost s strani organizacije Global Sustainable Tourism Council (GSTC).

V obdobju do naslednjega ocenjevanja mora občina spremljati stanje na področjih, dobro ali zelo dobro ocenjena ter spremljati ukrepe za ohranitev le tega oz. izboljšanje. Na področjih, kjer so bila občini izdana priporočila oziroma je bila slabše ocenjena, pa je dolžna sprejeti ukrepe oz. »akcijski načrt za trajnostni razvoj turizma v občini«

Zaradi ponovne presoje občine in na podlagi navedene ocene, predlogov je občina ukrepe opredelila v posebnem dokumentu – akcijskem načrtu – v prilogi. Med drugim velja izpostaviti, da ima občina sprejeto Strategijo razvoja turizma v MO Koper do leta 2025.

Pripravila:

Andreja Poklar, Zelena koordinatorica MOK

Vodja urada za gospodarske javne službe, okolje in promet
Raf Klinar

PRILOGA: TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT ukrepov trajnostnega turizma 2022 – 2025

TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT

Akcijski načrt ukrepov trajnostnega turizma 2022 - 2025

Mestna občina Koper

UVOD

Destinacija Koper je ob ponovni presoji dosegla povprečno oceno šestih kategorij 8,8, v kategoriji Destinacijski management je prejela oceno, višjo od 8,1, poleg tega ima oceno najmanj 6,1 v vsaki posamezni kategoriji ter enega Slovenia Green Accommodation ponudnika, zato skladno z merili za podelitev znaka Slovenia Green prejme znak Slovenia Green Destination GOLD. Destinacija ima najboljše rezultate v kategorijah Narava & pokrajina (9,7) ter Kultura & tradicija (9,2), kar kaže na dobre temelje pri zagotavljanju ustreznih politik in ukrepov za varovanje in upravljanje naravnih in kulturnih virov.

Za izboljšanje rezultatov v omenjenih kategorijah naj destinacija bolje naslovi vplive turizma (na kulturo in naravo), ki jih zazna v Analizi vplivov. Možnosti za izboljšave ležijo v kategorijah Destinacijski management, Družbena klima in Poslovanje turističnih podjetij. Na področju Destinacijskega managementa (8,9), ki je ključnega pomena za strateški razvoj turizma, to pomeni predvsem redno oddajanje letnih poročil, interno poročanje občinskemu svetu predvsem v vmesnih letih ter vključitev več trajnostnih vsebin v redno komunikacijo z deležniki. Pri Družbeni klimi (8,9) v prihodnje namenite pozornost ekonomskim učinkom (spremljanju vsaj enega) ter prijaznejši obliki objavljenih rezultatov anketiranja. V kategoriji Poslovanje turističnih podjetij (8,1) priložnosti ležijo v izboljšavi predstavitve okoljskih tematik turističnim ponudnikom, pripravi lastnega kodeksa za vodnike in zelenih napotkov za obiskovalce. Pri anketiranju bodite v prihodnje pozorni predvsem na ustrezno velikost vzorca.

Največ dela destinacijo čaka v kategoriji Okolje & podnebje (7,8). Trajnostna destinacija mora aktivno delati tudi na zmanjševanju količin trdnih odpadkov in ne samo na povečevanju deleža ločeno zbranih odpadkov. Velik izziv ostajata merjenje in izravnavna oglijičnega odtisa. Priložnosti za napredek ležijo tudi v širšem osveščanju o podnebnih spremembah. Za slednje lahko destinacija črpa informacije iz dobrih vsebin projekta SECAP, ki obravnava vplive podnebnih sprememb na destinacijo. Dokument je tudi odlično izhodišče za načrtovanje in implementacijo konkretnih ukrepov.

Pričujoče poročilo o trajnostnem poslovanju za destinacijo Koper je osnovano na terenskem obisku. Preveritelj je pri pripravi končnih priporočil upošteval tako podatke, ki jih je zeleni koordinator vnesel na platformo Slovenia Green, kot tudi informacije, pridobljene med obiskom na terenu.

Na podlagi navedenih ocen, predlogov in spodbud, je bil pripravljen Akcijski načrt ukrepov trajnostnega turizma v Mestni občini Koper za obdobje 2022-2025, s katerim se Občinski svet MOK seznanja in vsebuje ukrepe za izboljšanje trajnostnega turizma v destinaciji.

KRITERIJI	VSEBINA	ODGOVORNA OSEBA	OBDOBJE ZAČETEK/KONEC	PLANIRANI ZNESEK EUR	PLANIRANE URE DELA
0. PODATKI O DESTINACIJI					
0.8. Zeleni USP	Destinacija bo določila lastni zeleni DNK				
1. DESTINACIJSKI MANAGEMENT					
Predanost in organizacija					
1.2. Struktura upravljanja					
1.3. Vizija					
1.4. Usposobljen zeleni koordinator z zeleno ekipo					
1.5. Sodelovanje s turističnim sektorjem					
Načrtovanje in razvoj					
1.6. Popis					
1.7. Analiza vplivov turizma					
1.8. Strategija razvoja turizma					
1.9. Vključevanje v procese načrtovanja					
1.10. Načrt trajnostnega razvoja turizma					
1.11. Vključevanje deležnikov	Destinacija bo tudi v prihodnje redno poročala o aktivnem sodelovanju z deležniki, posebej pa o vključevanju deležnikov v uresničevanje tega akcijskega načrta (kako in katere deležnike vključuje v ukrepe, ki jih je zapisala v sklopu načrta pri 1.10).	Zavod za mladino, kulturo in turizem, koordinator	2022 do 2025	/	40
1.12. Usmerjanje turističnega obiska					
1.13. Finančno načrtovanje					

Spremljanje in poročanje					
1.14. Kazalniki	Destinacija bo vključila tudi druge – dodatne - kazalnike (spremljanje v tabeli), objavo na spletni strani pa bo umestila na vidnejše mesto.	Zavod za mladino, kulturo in turizem, koordinator	2024	/	40
1.15. Pregled in evalvacija ciljev	V prihodnje bo destinacija redno oddajala letna poročila o uresničevanju ukrepov iz akcijskega načrta (do 31.1. vsako leto na STO) ter jih nalaga tudi na platformo. Pri ponovni presoji v poročanju se bo destinacija osredotočila izključno na pregled in evalvacijo ciljev iz akcijskega načrta.	koordinator	2022 do 2024		8ur/leto
1.16. Popravni ukrepi	Destinacija bo pojasnila popravne ukrepe, ki se vežejo na 1.15 - torej na pripravljen akcijski načrt in navedla konkretne vsebinske popravne ukrepe (ne finančnih).	koordinator	2022		8
1.17. Komunikacija	Destinacija bo izkazala več komunikacije o trajnostnih politikah in aktivnostih, in bo trajnostne vsebine (zeleno sheme in širše) konkretno vključila v redno komunikacijo z deležniki.	Zavod za mladino, kulturo in turizem, koordinator	2022 do 2025		12 ur /leto
1.19. Interno poročanje	Destinacija bo redno (letno) poročala organom občine (županu, OS) o uresničevanju ukrepov in drugih trajnostnih dosežkih oz. aktualnostih.	koordinator	2022 do 2025		15
1.20. Javno poročanje	Destinacija bo na spletu objavila še verzijo javnega poročila v drugih tujih jezikih.	PIAR, kabinet župana	2022	1000	50
Zakonska in etična določila					
1.21. Pregled zakonskih določil					
1.22. Zakonito poslovanje					

1.23. Etični kodeks	Destinacija bo k podpisu etičnega kodeksa za turizem pozvala tudi turistično gospodarstvo.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022	0	20
1.24. Korupcija					
1.25. Kršitve zakonodaje ali kodeksa					
2. NARAVA IN POKRAJINA					
Narava in njeno ohranjanje					
2.3. Eksoične živali in rastline	Odstranjevanje tujerodnih vrst rastlin in izvedba aktivnosti za pospeševanje razraščanja domorodnih vrst.	NR Škocjanski zatok	2022	6000	
2.5. Spremljanje vplivov turizma na naravo	V analizi vplivov iz 1.7 je destinacija popisala več negativnih vplivov turizma na naravo in te bo bolj aktivno spremljala in ustrezno ukrepala (izguba biotske raznovrstnosti, manjša onesnaženja v morju).	koordinator	2022		12
Doživetja v naravi					
2.6. Doživetja v naravi					
2.7. Raba živali v turistične namene					
Krajina in slikovitost					
2.8. Krajina in slikovitost					
3. OKOLJE IN PODNEBJE					
Raba zemlje in onesnaženje					
3.2. Onesnaženje zraka					
3.3. Hrup					
3.4. Svetlobno onesnaževanje					
Upravljanje z vodami					
3.9. Ravnanje z odpadnimi vodami					
Trajnostna mobilnost					

3.10. Mehka mobilnost	Ureditev postajališča za kolesarje na trasi Parenzane za Zadržnim domom Škofije in Obnovitev peš poti z Markovca v Koper, Obnova stare poti Pavliči-Mazurinov mlin v dolini reke Dragonje, Ob poteh – senčne klopi za sončne ljudi.	Koordinator, Občina	2022-2023	60000	300
3.11. Javni prevoz					
3.12. Potovanja in podnebja	Destinacija bo izdelala strategijo, kako meriti in minimizirati ogljični odtis svojih obiskovalcev – skladno z zapisanimi načrtovanimi aktivnostmi.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023, 2024	10000	100
3.13. Izravnava ogljičnega odtisa	Potem, ko bo destinacija izračunala/poznala odtis (merilo 3.12), bo zanj lahko ponudila tudi izravnano.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023	7000	100
Odpadki in njihova predelava					
3.14. Zmanjševanje količine trdnih odpadkov	Destinacija bo izvedla dodatne konkretne ukrepe za zmanjševanje količine trdnih odpadkov in določila kvantitativne cilje zmanjševanja količine le teh (% zmanjšanja količin v določenem obdobju).	Koordinator, Marjetica Koper	2022 do 2025	1000/leto	Skozi vsa leta
3.15. Ločevanje odpadkov					
Energija in podnebne spremembe					
3.17. Učinkovita raba energije	Destinacija bo v prihodnje preko namenskih aktivnosti pozvala k učinkoviti rabi energije tudi zasebni sektor oz. podjetja.	Koordinator	2022 do 2025		
3.18. Zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv					
Prilaganje na podnebne spremembe					
3.19. Prilaganje na podnebne spremembe					

3.20. Obveščanje o podnebnih spremembah	Destinacija bo nadaljevala z osveščevalnimi aktivnostmi tudi za turistična podjetja in obiskovalce - glede na raziskane vplive podnebnih sprememb na destinacijo iz 3.19.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023	/	20
4. KULTURA IN TRADICIJA					
Kulturna dediščina					
4.1. Ohranjanje kulturne dediščine					
4.3 Upravljanje vplivov turizma na kulturo	Destinacija bo poročala o varovanju kulture usklajeno z ugotovitvami iz analize vplivov iz 1.7.	koordinator	2023	/	8
Ljudje in tradicija					
4.4. Nesnovna dediščina					
5. DRUŽBENA KLIMA					
Človekove pravice					
5.5. Zaščita oseb					
Sodelovanje s skupnostjo					
5.8. Vključevanje prebivalstva v načrtovanje	Destinacija se bo pri poročanju osredotočila na vključevanje prebivalcev v nastajanje turistične strategije, po čemer izrecno sprašuje to merilo in priložila dokazila.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022	/	10
5.9. Osveščanje prebivalstva o trajnostnem turizmu					
5.10. Prispevek deležnikov	Destinacija bo poročala o primerih, kjer so vključena turistična podjetja ter o konkretnih priložnostih za prispevke izbranim iniciativam s strani podjetij.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023	/	10
5.11. Zadovoljstvo prebivalstva	Destinacija bo objavila rezultate anketiranja na bralcu prijazen in zanimiv način.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022	/	10

Lokalna ekonomija					
5.13. Optimizacija doprinosa zasebnega sektorja					
5.14. Promocija lokalnih produktov in storitev					
5.15. Spremljanje ekonomskih učinkov	Destinacija bo redno kvantitativno spremljala (enega ali dva od štirih) kazalnike - redni monitoring.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022 do 2024	/	10 ur/leto
Družbeni vplivi					
5.17. Optimizacija družbenih vplivov					
5.19. Sezonskost	Podatek o št. mesecev, ko v destinacijo pripotuje 80 % turistov, bo usklajen s podatkom o strategiji.	koordinator	2022	/	1 ura
Zdravje in varnost					
5.22. Ukrepanje v nesrečah					
6. POSLOVANJE TURISTIČNIH PODJETIJ					
Vključevanje turističnih podjetij					
6.1. Trajnostne sheme					
6.2. Objava podjetij z zelenim znakom					
6.3. Raba vode					
6.4. Ravnanje z odpadnimi vodami					
6.5. Odpadki	Destinacija bo poročala o aktivnostih, ki so namenske za turistična podjetja.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023	1000	10
6.6. Energija in toplogredni plini	Destinacija bo na posvethih pozvala turistične ponudnike k javnemu poročanju.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022 do 2025	/	5
6.7. Pravično in enakopravno zaposlovanje	Destinacija bo na posvethih pozvala za turistična podjetja k pravičnemu in enakopravnemu zaposlovanju.	Koordinator, Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022 do 2024	/	5
6.8. Kodeks za turistične vodnike	Destinacija bo za turistične vodnike – v sodelovanju z njimi pripravila lastni kodeks,	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2022 do 2024	/	15

	ki bo prilagojen razmeram in posebnostim v destinaciji ter z njim seznanila vse lokalne vodnike iz registra.				
6.9. Razvoj produktov					
Informacije in promocija					
6.11. Točnost podatkov					
6.13. Informacije o trajnosti	Destinacija bo pripravila in objavila zelene napotke za obiskovalce, ki celotno nagovarjajo obiskovalce z vsemi vidiki trajnosti. Napotki bodo konkretni, zanimivi in vsaj še v enem tujem jeziku.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	do 2023	5000	50
6.14. Interpretativne informacije					
6.15. Zelena destinacija					
Gostoljubje					
6.16. Spremljanje značilnosti turističnega obiska	Pri naslednjih anketiranih bo destinacija pozorna na ustrezno velikost vzorca (doseg numerusa iz spletnega kalkulatorja) in prijaznejšo predstavitev rezultatov.	Zavod za mladino, kulturo in turizem	2023	500	15
6.17. Spremljanje zadovoljstva obiskovalcev					
6.18. Trajnost v vprašalnikih					
6.19. Dostopnost					

